

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

יום שלישי י"ג ניסן תש"ף

07/04/2020

מתווה להערכה בתכניות תמ"ר וחלוצי הערכה

מטרת מסמך זה להבהיר את העקרונות ונהלים לעת הזו לתוכניות תמ"ר בהלימה להנחיות האגף לחינוך על יסודי מיום ה-30.3.2020.

תמ"ר הוא שם כולל לכל התוכניות הממירות את חובת ההיבחנות בבחינת הבגרות החיצונית (100%) – תמ"ר וחלוצי הערכה – המובלות על ידי אגף א' לפיתוח פדגוגי במזכירות הפדגוגית, בשיתוף עם המפמ"רים.

תוכניות אלה משלבות פיתוח חשיבה ולמידה בדרך החקר במספר פרקטיקות של הוראה ולמידה: עבודת חקר, תלמיט, מיזם PBL ועוד. הלמידה במסגרת תוכניות ממירות אלה מקדמת העמקה בחומר הלימוד, כישורי למידה עצמאיים, מיומנויות חקר וחשיבה מסדר גבוה. במסגרת התוכניות קיים מבנה סדור של תהליכי ההערכה: בחינה באישור המפמ"ר ומספר אירועי הערכה חלופיים. סגירת בתי הספר והמעבר למידה מרחוק אמנם מאפשרים המשך למידה בדרך החקר והנחיית הלומדים בלמידה קונסטרוקטיביסטית ועצמאית. עם זאת, יכולות ההנחיה, מגבלות הזמן, הפלטפורמות המקוונות וקשיי הנגישות למקורות מידע ותוכן מחייבים התאמה של היקפי הנושאים הנלמדים והיקף מטלות ההערכה במתווים השונים.

לאור המצב הוחלט במשרד החינוך על שינויים במתכונת ההיבחנות. על כן, בתי הספר נדרשים להיערכות מיוחדת על מנת לאפשר לסיים את הלמידה וביצוע המטלות גם במסגרת תוכניות ממירות היבחנות בבחינות בגרות:

1. עקרונות משותפים שעלינו לאמץ:

- א. יציבות – מרכיבי ההערכה הכלולים בתוכנית יישמרו במידת האפשר במתכונתם המקורית.
- ב. המשך תהליך הלמידה – שמירה על רצף הלמידה ועידוד המוטיבציה של התלמידים.
- ג. שקיפות ומהימנות – כל תהליכי ההערכה ייערכו תוך שמירה מירבית על טוהר הבחינות.
- ד. התאמות ייחודיות של בית הספר במתווה ההוראה וההערכה – המורים יתאימו את דרכי ההערכה היקפן ומשקלן בהתאם לתנאים ולאפשרויות הרלוונטיים להם ולתלמידיהם, תוך התחשבות בהספק הלמידה.
2. הציון בתוכניות תמ"ר יחשב לציון חיצוני על פי המקובל בתוכניות מראשית דרכן ומהותן.
3. מסמך המפרט את אופן הדיווח של ציוני בגרות במסגרת לימודי תמ"ר לשנת תש"ף - יפורסם לאחר הפסח.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

4. כל המורים יפנו למדריך המלווה את התוכנית לצורך התייעצות ו**אישור** של תוכנית ההיערכות של בית הספר
5. התאמות בדרכי הערכה :
- א. בחינה בית ספרית באישור המפמ"ר – ניתן לקיים בחינת בית בכתב באישור מדריך המפמ"ר באחד משני מתווים :
- סינכרוני – כל התלמידים נבחנים באופן מקוון באותו הזמן.
 - א-סינכרוני – כל תלמידים נבחנים אופן מקוון בזמן המתאים לו במסגרת זמן נתונה (לדוגמה 48 שעות).
- ב. בחינה בעל פה – בחינה אישית בעל פה לתלמיד או לקבוצה קטנה של תלמידים באמצעים טכנולוגיים שונים.
- ג. חלופות הערכה – במקרים חריגים בהם יש קושי מהותי לקיים את הבחינה באופן מקוון, ניתן לתאם עם המדריך חלופת הערכה ראויה.
- ד. תוצרי חקר במסלולים השונים (כגון עבודות חקר, תלקיט, PBL, מטלת ביצוע) – העבודה על תוצרי החקר נמשכת תוך התאמה של היקפי הנושאים הנלמדים והיקף מטלות ההערכה באישור מדריך המפמ"ר.
- ה. פרזנטציות – פרזנטציות ניתן לקיים באופן מקוון .
6. ההכוונות וההמלצות בכל תחום דעת הן הקובעות ויפורסמו באתרי המפמ"ר.

אנו מאחלים לכם ולבני ביתכם בריאות איתנה